

SXEDIO.J36

17.7.1958: 14 ΤΟΥΡΚΟΙ ΚΑΙ 6 ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΟΛΟΦΟΝΟΥΝΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΣΤΟ ΤΟ ΠΙΟ ΦΟΝΙΚΟ ΕΠΤΑΗΜΕΡΟ (11-17 ΙΟΥΛΙΟΥ 1958). ΜΕΤΑΞΥ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ ΚΑΙ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ 1958 ΕΓΙΝΑΝ 80 ΦΟΝΟΙ Η ΑΠΟΠΕΙΡΕΣ ΦΟΝΩΝ

Ο μαύρος Ιούλιος των διακοινοτικών συγκρούσεων μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων δεν έλεγε να τελειώσει. Κι έτσι πολλές ακόμα δεκάδες Έλληνες και Τούρκοι της νήσου θα έχαναν τη ζωή τους καθώς οι δρόμοι των δυο κοινοτήτων της νήσου συνέχιζαν να χωρίζουν περισσότερο και με τους βρετανούς να επιδιώκουν προώθηση συγκυριαρχίας στο νησί μεταξύ της Βρετανίας, της Τουρκίας και της Ελλάδας.

Το επταήμερο **11-17** Ιουλίου του **1958** αποδείχθηκε το πιο φονικό στην ιστορία των σχέσεων των δυο κοινοτήτων στο νησί.

Είκοσι συνολικά άνθρωποι (**14** Τούρκοι και **6** Έλληνες) έχασαν τη ζωή τους ενώ δεκάδες άλλοι τραυματίστηκαν.

Οι μαζικές δολοφονίες έγιναν στη διάρκεια οκταήμερης παναπεργίας που κηρύχθηκε από τους Έλληνες σε ένδειξη διαμαρτυρίας για τη φυλάκιση του Γιώργου Χατζηνικολάου, διευθυντή της εφημερίδας "Ελευθερία, της αρχαιότερης εφημερίδας της Λευκωσίας, και η οποία στρεφόταν κυρίως εναντίον των ανελεύθερων Νόμων που επέβαλε το βρετανικό καθεστώς και συνεχίστηκαν για μερικές ακόμα ημέρες.

Τις λεπτομέρειες των νέων εγκλημάτων έδινε η εφημερίδα "Χαραυγή" στην έκδοση της της **19.7.1958** (διατηρείται το λεκτικό που χρησιμοποιούσε η εφημερίδα).

Εγγραφε η εφημερίδα:

Τα επεισόδια των επτά ημερών από την προπερασμένη Παρασκευή μέχρι την περασμένη Πέμπτη, κατά τα οποία φονεύθηκαν **14** Τούρκοι και **6** Έλληνες, και τραυματίστηκαν **3** Τούρκοι και **16** Έλληνες, τα

δίνουμε υποχρεωτικά, σε σύντομη περίληψη με βάση τις επίσημες ανακοινώσεις:

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Στην οδό Ησαΐα στη Λευκωσία ρίφθηκε βόμβα τύπου υδροσωλήνος χωρίς να προκληθούν ζημιές ή θύματα. Η βόμβα ρίφθηκε από διερχόμενο αυτοκίνητο. Τούρκος αστυνομικός πυροβόλησε εναντίον του αυτοκινήτου χωρίς όμως αποτέλεσμα.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Το απόγευμα της 11ης Ιουλίου πυροβολήθηκε θανάσιμα έξω από το Κτηματολόγιο Λεμεσου ο τούρκος επικουρικός αστυνομικός Χασάν Μουσταφά, ηλικίας 42 χρόνων. Το θύμα ήταν έγγαμος και πατέρας 6 παιδιών.

- Το βράδυ της ίδιας ημέρας πυροπολήθηκε αρτοποιείο στην οδό Κλεοπάτρας, αριθμός 11, που ανήκε σε Έλληνα. Προκλήθηκαν σημαντικές ζημιές.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ: Αγνώστοι επιβαίνοντες αυτοκινήτου πυροβόλησαν και τραυμάτισαν δυο Έλληνες Κυπρίους που κάθονταν έξω από το καφεενείο στο χωριό Αρναδί.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Εξέταση του πτώματος του μοναχού που δολοφονήθηκε στην μονή της Μεταμόρφωσης απέδειξε ότι εκτός από τους τρεις πυροβολισμούς, δέχθηκε και 13 μαχαίριές στο πρόσωπο και στους ώμους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ο Δημήτρης Μιχαήλ Παρτάκης, ηλικίας 63 χρόνων, πυροβολήθηκε το πρωί της 12 .7.58 στο προάστειο Ομορφίτα. Οι δράστες που ήταν τρεις, πλησίασαν τον Δημήτρη και του ζήτησαν τσιγάρα. Αυτός τους πρόσφερε αμέσως, αλλά ξαφνικά ένας από τους δράστες ανέσυρε περίστροφο. Ο Δημήτρης άρχισε αμέσως να

τρέχει και οι τρεις πυροβολισμοί που ρίφθηκαν εναντίον του αστόχησαν.

- Στο σημείο στάθμευσης αυτοκινήτων, πίσω από την Πύλη Πάφου, εξερράγη βόμβα τύπου υδροσωλήνα. Προκληθηκαν ζημιές σε δύο αυτοκίνητα.

- Στη λεωφόρο Αθηνά πυροβολήθηκαν από διερχόμενο αυτοκίνητο οι αδελφοί Ανθιμος και Λοΐζος Χ" Θωμά που μεταφέρθηκαν στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

- Ο Κυβερνήτης Σερ Χιου Φουτ, ο δήμαρχος Λευκωσίας κ. Δέρβης και ο Ραούφ Ντενκτάς, απηύθυναν κοινή ενυπόγραφη έκκληση προς τον Κυπριακό λαό, όπως τεθεί τέρμα στην αιματοχυσία.

- Στη Λευκωσία και τα προάστεια επιβλήθηκε κατ'οίκον περιορισμός.

- Στις **5,35** μ.μ. άγνωστοι προφανώς τούρκοι, επιβαίνοντες αυτοκινήτου πυροβόλησαν με αυτόματο όπλο εναντίον θαμώνων δύο ελληνικών καφενείων που βρίσκονται σε διασταύρωση της οδού Γιαννίτισης, στην Ομορφίτα. Τραυματίστηκαν οι ακόλουθοι πέντε Έλληνες κύπριοι, από τους οποίους ο πρώτος σοβαρά: Κώστας Κουγιάννης, **39** χρόνων, Φρίξος Κουννάς **39**, Ιωάννης Χαραλάμπους **30**, Ανδρέας Κ. Κουρτακίδης, **14**, και Μιχαήλ Χ" Σοφοκλέους Μακάριος, **48** χρόνων.

Μέλος των δυνάμεων ασφαλείας που βρισκόταν στο μέρος του επεισοδίου πυροβόλησε εναντίον του αυτοκινήτου αλλά χωρίς αποτέλεσμα, συνελήφθησαν δύο άτομα για ανάκριση.

- Ο Έλληνας υπήκοος, Δημήτριος Αλεξάνδρου Γκράβαρης, **53** χρόνων, πυροβολήθηκε θανάσιμα στην Αγλαντζιά, από ένοπλους προσωπιδοφόρους.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Καά τις **5.35** εξερράγη πυρκαΐα στην οδό Πάφου. Στην ίδια περιοχή ρίφθηκε λίγο αργότερα βόμβα. Η βόμβα δεν εξερράγη. Στην περιοχή συγκεντρώθηκαν περί τους **150** Τούρκους. Συνελήφθη Έλληνας κύπριος. Αργότερα εξερράγησαν στην οδό Πάφου δυο ακόμη πυρκαΐες. Προκλήθηκαν ζημιές **20** περίπου λιρών.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Τρεις τούρκοι πυροβολήθηκαν θανάσιμα και τρεις άλλοι τραυματίστηκαν σοβαρά όταν ο αυτοκίνητο στο οποίο επέβαιναν ενέπεσε σε ενέδρα έξω από το χωριό Σίντα το πρωί της 12ης Ιουλίου, εναντίον του αυτοκινήτου ρίφθηκαν περίπου 25 πυροβολισμοί, αργότερα υπέκυψαν στα τραύματά τους στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας οι δύο από τους τρεις πληγωμένους. Οι νεκροί είναι οι ακόλουθοι: Γιουσοφ Χασσάν Σινέκ, οδηγός του αυτοκινήτου, Αλή Γιουρκαντζή, Αλή Ιμπραήμ Τοσούν, Αχμέτ Ρασσίμ Μεχμέτ και Αλή Χασσάν.

Σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση στη ενέδρα υπολογίζεται ότι πήραν μέρος 12 έως 15 άτομα. Δυνάμεις ασφαλείας αργότερα απέκλεισαν το χωριό Λύση και διεξήγαγαν εξονυχιστική έρευνα από σπίτι σε σπίτι. Συνελήφθησαν για ανάκριση 11 Έλληνες κύπριοι.

- Στο Βαρώσι επιβλήθηκε κατ' οίκον περιορισμός.

- Εργάτες στην Κυβερνητική έπαυλη του Αγίου Θεοδώρου βρήκαν το πτώμα του Τούρκου Κεμάλ Σαλίχ, 36 χρόνων.

ΠΑΦΟΣ

Στο Κτήμα και στην Κάτω Πάφο επιβλήθηκε νυκτερινός κατ' οίκον περιορισμός.

- Πυρκαϊά που εξερράγη σε υφασματοπωλείο Έλληνα κυπρίου στην οδό Κανάρη στο Κτήμα, προκάλεσε σοβαρές ζημιές.

ΛΕΥΚΑ

Τούρκοι λιθοβόλησαν στο Νέο Μαυροβούνι λεωφορείο στο οποίο επέβαιναν Έλληνες. Πληγώθηκαν δυο Έλληνες κύπριοι. Στην περιοχή κατέφθασαν δυνάμεις ασφαλείας και επέβαλαν κέρφισ.

ΣΑΒΒΑΤΟ 13 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Δυο πρόσωπα επιβαίνοντα μοτοσυκλέτας πυροβόλησαν και τραυμάτισαν ενωρίς το πρωί της 13ης

Ιουλίου σε τρεις ξεχωριστές περιπτώσεις στις οδούς Αμπελοκήπων, Ησαΐα και Διονυσίου στο Καϊμακλί τους Πολύδωρον Σελίπα, Σωτήρη Αφροτίδη και τον τούρκον επικουρικό Αμπτουλλάχ Σαλίχ. Και οι τρεις μεταφέρθηκαν στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας όπου νοσηλεύονται.

Λίγο αργότερα στις 9.μ. στην οδό Κερύνειας κοντά στο καπνεργοστάσιο του Διανέλλου και Βεργοπούλου, ένοπλος μοτοσυκλετιστής πυροβόλησε και πλήγωσε σοβαρά τον μαρωνίτη Μιχαήλ Μιχαηλίδη, ηλικίας 55 χρόνων.

- Στον Τράχωνα, τούρκοι οπλισμένοι με μαχαίρια, επετέθησαν εναντίον της οικίας του Χρίστου Παντελή, ηλικίας 55 χρόνων, που μεταφέρθηκε σε ελεεινή κατάσταση στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

- Στη διασταύρωση των οδών Ερμού και Αγίου Ιακώβου, εξερράγη πυρκαϊά σε αποθήκη ξυλείας. Η πυρκαϊά μεταδόθηκε σε παρακείμενο κατάστημα και οικία. Προκλήθηκαν σοβαρές ζημιές. Και τα τρία υποστατικά ανήκουν σε Έλληνες κυπρίους.

- Στη Λευκωσία και στα προάτεια επιβλήθηκε κατ'οίκον περιορισμός.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Στην εκκλησία του Αγίου Μάμαντα που βρίσκεται στον τουρκικό τομέα της Λεμεσού, εξερράγη πυρκαϊά. Προκλήθηκαν εκτεταμένες ζημιές.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Ηρθη ο κατ'οίκον περιορισμός στο χωριό Λύση.

- Στο χωριό Αρναδί και στην περιοχή Αγίος Πάππος, βρέθηκαν τα πτώματα των τούρκων αδελφών Αρίφ Χασσάν και Χουσεΐν Χασσάν, ηλικίας 16 και 32 χρόνων, αντιστοίχως. Στην ίδια τοποθεσία, βρέθηκε σοβαρά τραυματισμένος και ο Χασσάν Σουλεϊμάν που μεταφέρθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

- Ο Τούρκος βοσκός Ταχίρ Τζαφφέρ από τον Πλατανισσό, 65 χρόνων, πυροβολήθηκε θανάσιμα στο χωριό Λειβάδια.

- Το βράδυ της ίδιας ημέρας ο Τούρκος φύλακας

Οσμάν Αχμέτ, **80** χρόνων, βρέθηκε νεκρός στο χωριό Λεονάρισσο.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Η εκκλησία του χωριού Κάτω Δρυς υπέστη ζημιές **3.000** λιρών από πυρκαϊά που όπως πιστεύεται προκλήθηκε τυχαία.

ΠΚΑΦΟΣ

Στην οδό Κανάρη στο Κτήμα εξερράγη πυρκαϊά σε υφασματοπωλείο που ανήκει σε κύπριον Έλληνα. Προκλήθηκαν σοβαρές ζημιές.

- Στο Κτημα και στην Κάτω Πάφο επιβλήθηκε κατ οίκον περιορισμός.

- Στο δρόμο Κτήματος- Κάτω Πάφου, ρίφθηκαν δυο βόμβες. Δεν προκλήθηκαν ζημιές ή θύματα.

- Πυρκαϊά που εξερράγη σε τουρκική οικία στο Κτήμα προξένησε ζημιές **2.500** λιρών. Σοβαρές ζημιές προκλήθηκαν επίσης σε γκαράζ και αποθήκη Έλληνα κυπρίου.

- Η Κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι η αστυνομική δύναμη θα ενισχυθεί με **300** Αγγλους αστυνομικούς που θα μεταφερθούν από το Ενωμένο Βασίλειο.

ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΛΕΘΥΚΩΣΙΑ

Ο Κυβερνήτης εξέδωσε διάταγμα που προνοεί για **48**ωρο κέρφου σ' όλες τις πόλεις της νήσου. Η κυκλοφορία οχημάτων απαγορεύεται εκτός κατόπιν αδείας. Ο καθένας πρέπει να παραμένει στο σπίτι του μέχρι νεώτερης ειδοποίησης. Εξαιρούνται μόνο οι δημόσιοι λειτουργοί, εκείνοι που απασχολούνται σε ουσιώδεις υπηρεσίες και οι κάτοχοι δελτίων ελευθέρως επικοινωνίας, σ' όλες τις περιοχές και ιδιαίτερα στην ύπαιθρο έχουν τοποθετηθεί περίπολα των δυνάμεων ασφαλείας.

- Δεν αληθεύει η διάδοση ότι Έλληνες και Τούρκοι αστυνομικοί κάτω από τις σημερινές περιστάσεις δεν θα χρησιμοποιούνται για την επιβολή του νόμου και της τάξης.

- Δυο πεζοναύτες φονεύθηκαν και άλλοι δυο

τραυματίστηκαν από τυχαία εκπυροσοκρότηση όπλου στα βουνά του Τροόδους.

- Σήμερα το πρωί ο βοσκός Κωστής Κουμή (Κουστρόπουπος) **42** χρόνων, από τη Λύμπια βρέθηκε νεκρός σε απόσταση ενός μιλίου από το χωριό. Ο Κωστής είχε χτυπηθεί μέχρι θανάτου.

- Σήμερα το πρωί βρέθηκε έξω από το χωριό Καννάβια, το πτώμα του Μιχάηλ Φάντη, **55** χρόνων, από το πιο πάνω χωριό. Υπάρχει υπόνοια ότι πρόκειται περί εγκλήματος. Το θύμα πυροβολήθηκε στην κεφαλή από κοντινή απόσταση.

- Ο Τούρκος βοσκός Μουσταφά Γκιονελλί, **54** χρόνων, από τον Μαθιάτη βρέθηκε νεκρός σ' ένα χωράφι κοντά στα Πέρα. Φαίνεται ότι πυροβολήθηκε,

- Σήμερα (**14.7.58**) στις **11.25** π.μ. καταγγέλθηκε ότι δυο προσωπιδοφόροι θεάθηκαν σε σπίτια Ελλήνων Κυπρίων στη Λεύκα. Η αστυνομία που έφθασε στην περιοχή βρήκε ένα σπίτι να καίεται. Η πυρκαϊά που φαίνεται ότι είχε τεθεί κακόβουλα κατασβέστηκε από την πυροσβεστική. Προξενήθηκε ζημιά **200** λιρών.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Στις **9.45** π.μ. στην οδό Ελευθερίας (Λεμεσός) εξερράγη πυρκαϊά σ'ένα κατάστημα ξυλείας και ειδών οικοδομής που ανήκει σε Έλληνα. Η πυρκαϊά επεκτάθηκε σε γειτονικό κενό γκαράζ. Οι ζημιές είναι σημαντικές αλλά δεν έχουν ακόμη υπολογιστεί. Τα αίτια της πυρκαϊας είναι άγνωστα,

- Σήμερα στις **2,45** μ.μ. πυροβολήθηκε θανάσιμα έξω από το εγροστάσιο της ΚΟΚΑ ΚΟΛΑ, ο Μελής Δημητρίου, **49** χρόνων κάτοικος στην οδό Πάφου.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Είκοσι πέντε σπίτια που ανήκουν σε τούρκους στο Αρναδί και δύο επίσης τουρκικά σπίτια στο Σπαθαρικό πυρπολήθηκαν ψες από αγνώστους. Η ζημιά είναι σημαντική. Τα σπίτια είχαν εκκενωθεί προηγουμένως.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Στο Πέρα Χωριό ένας εκσκαφέας του τμήματος αρχαιοτήτων υπέστη ζημιές από τρεις βόμβες που

είχαν τοποθετηθεί σ' αυτόν.

ΤΡΙΤΗ 15 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση κατά το διάστημα μεταξύ της 1ης Ιουνίου και της 14ης Ιουλίου συνελήφθησαν **524** Έλληνες και **164** Τούρκοι Κύπριοι. Μέχρι της 14ης Ιουλίου εξακολουθούσαν να τελούν υπό κράτηση **43** Έλληνες και **48** Τούρκοι. Σε σύνολο **80** περιπτώσεων φόνων ή απόπειρας φόνων οι **25** διαπράχθηκαν από Τούρκους και οι υπόλοιποι από την ΕΟΚΑ.

Την ίδια περίοδο σκοτώθηκαν δύο βρετανοί στρατιώτες, **44** Έλληνες και **24** Τούρκοι,

Ο Κυβερνήτης δέχθηκε τους κ.κ. Κουτσιούκ, Ντενκτάς, Ορέκ και Σουλεϊμάν.

Στην οδό Αθηνάς εξερράγη πυρκαϊά σε ακατοίκητη ελληνική οικά με αποτέλεσμα να προκληθούν σημαντικές ζημιές.

- Δυνάμεις ασφαλείας βρήκαν στο χωριό Δάλι **5** βόμβες τύπου υδροσωλήνα.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Στο χωριό Άγιος Θεόδωρος βρέθηκε το πτώμα της Αϊσιέ Ζεχμέ Ταλή, ηλικία **76** χρόνων.

- Το απόγευμα της ίδιας ημέρας βρέθηκε νεκρός μεταξύ των χωριών Λειβάδια και Άγιος Νικόλαος, ο Νικόλας Ττοφαλλής.

ΛΕΥΚΑ

Στο Μαυροβούνι εξερράγη πυρκαϊά σε σπίτι που ανήκει σε Έλληνα κύπριο.

ΤΕΤΑΡΤΗ 16 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΛΕΜΕΣΟΣ

Ο κατ' οίκον περιορισμός ήρθη στις περιοχές Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου. Στη Λάρνακα επανεπιβλήθηκε μετά τον φόνο του τούρκου Ντερβίς Χασσάν Μαρτιζάν, **55** χρόνων.

Στο χωριό Κουτραφάς της επαρχίας Λεύκας, βρέθηκε νεκρός ο τούρκος Χαλίλ Χασάν, **73** χρόνων.

ΚΤΗΜΑ

ΣΤο Κτήμα πυροβολήθηκε και τραυματίστηκε σοβαρά ενώ βρισκόταν στο γραφείο του στο τμήμα Ευημερίας ο Χασάν Χουσεΐν Οζτουρκ. Ευθύς μετά το επεισόδιο, επιβλήθηκε στο Κτήμα και στην Κάτω Πάφου κατ' οίκον περιορισμός.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Η Ελπίδα Κυριάκου, ηλικίας **49** χρόνων, μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου φέρουσα τραύματα που προξενήθηκαν με μαχαίρι. Σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση η Ελπίδα υπέστη επίθεση από τρεις νεαρούς.

ΠΕΜΠΤΗ 17 ΙΟΥΛΙΟΥ

ΠΑΦΟΣ

Ο Εσρέφ Ρετζέπ, **24** χρόνων, σωφέρ από τη Σουσκίου υπέστη επίθεση από τρία πρόσωπα στο χωριό και χτυπήθηκε στην κεφαλή. Πέθανε αμέσως μετά τη μεταφορά του στο Νοσοκομείο Κτήματος. Σχετικά με το φόνο συνελήφθησαν τρεις τπύρκοι.

ΛΕΜΕΣΟΣ

Σήμερα ρίφθηκε χειροβομβίδα στο σπίτι ενός τούρκου γιατρού. Η έκρηξη σημειώθηκε μετά μισή ώρα. Προξενήθηκαν ελαφρές ζημιές.

- Στην τουρκική αγορά ρίφθηκε βόμβα τύπου τενεκέ χωρίς όμως να εκραγεί.

ΛΑΡΝΑΚΑ

Βόμβα που ρίφθηκε σε αρτοποιείο Έλληνα προκάλεσε τον ελαφρό τραυματισμό του στα χέρια από γιαλιά καθώς και ζημιά **25** λιρών στο αρτοποιείο.

ΚΕΡΥΝΕΙΑ

Σήμερα το πρωί βρέθηκε σ' ένα χωράφι στη Λάπηθο ένα κιβώτιο που περιείχε **12** βόμβες τύπου τενεκέ.